

СТАНОВИЩЕ

**за научните трудове и учебната дейност
на доц. д-р Галина Николова Шамонина
представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност
„професор”
по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по руски език
(Иновационни технологии в обучението по чужд език),
обявен в „Държавен вестник”(бр.8 от 28.01.2014г.)
за нуждите на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”**

Разработил: доц. д-р Росица Михайлова Йорданова
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”
доктор по педагогика
доцент по Теория на възпитанието и дидактика
(Педагогическа културология)

Настоящото становище е изготвено въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от Варненски свободен университет „Черноризец Храбър” (ДВ, бр.8 от 28.01.2014 г.) и на интернет-страницата на университета за нуждите на Департамент „Чуждоезиково обучение”. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс е подала документи доц. д-р Галина Николова Шамонина, **единствен** кандидат от Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”.

Доц. д-р Галина Николова Шамонина е представила за участие в конкурса по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по руски език (Иновационни технологии в обучението по чужд език) пълен списък на своите публикации в периода 2009-2014 г. и прецизно подготвени справки за научните приноси, цитирания, участия в проекти и др. От общо 35 публикации, 3 са монографии, 1 студия, 14 статии, 13 доклада,

4 учебника и учебни пособия. Монографиите са „Современные технологии как основа креативного обучения иностранным языкам” (2014); „Инновации в обучении русскому языку как иностранному” (в съавторство, 2013) и „Ключ към успеха. Езикът на академичната комуникация” (в съавторство, 2013); студия „Комуникативни стратегии за научна дискусия”, публикувана в електронното списание на ВСУ „Черноризец Храбър”: Чуждоезиково обучение. - 2014, кн.7; 27 научни статии и доклади, публикувани в престижни списания и издания на наши и чужди университети и в сборници от международни научни форуми; четири учебни помагала в електронен вариант, които са предназначени за дистанционно обучение; електронен вариант на курс по лингвостранознание на Русия с използване на проектна технология (2013); и „Учебни онлайн материали по проект за развитие на компетенциите на преподавателите, преподаващи специализиран чужд език в условията на межкултурно обучение” (2013). Така подредени публикациите показват висока степен на активност, както и взаимнообвързаност на изследванията, преподаването, популяризирането и практическото приложение на иновативните идеи. Представените материали съответстват на темата и направлението на обявения конкурс и отговарят на изискванията към академичните публикации.

2. Данни за кандидата

Доц. д-р Галина Николова Шамонина е завършила висшето си образование по специалност „Руски език и литература” през 1986 година в Кубанския държавен университет (гр. Краснодар, Руска федерация). През 2001 г. се дипломира във Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий” по специалността „Английска филология”. В периода от 2001 до 2004 г. е зачислена като докторант в катедра „Методика, педагогика и психология” в Държавния институт по руски език „Ал. С. Пушкин” - Москва. Успешно защитава дисертация на тема „Лингводидактически основи на корективен курс по руски език като втори или трети чужд език във нефилологически вузове в България” през 2004 г. Изследването е извършено паралелно с първия чужд език - английски. През 2009 г. с решение на СНС по педагогика при ВАК получава научното звание „доцент” по Методика на обучението (по руски език).

В периода от 2009 до 2014 г. продължава да усъвършенства своята изследователска и преподавателска дейност в престижни университетски центрове: специализации и научни стажове (Краснодар, Русия, 1989; Рошок, Германия, 1998; Улвърхамптън, Великобритания, 1999; Санкт-Петербургский государственный университет, Санкт-

Петербург, Русия, Москва, Русия, 2006; Санкт- Петербург, Русия, 2007); международни специализирани семинари (Москва, 2010; Санкт-Петербург, 2013); следдипломни квалификации.

От 2004 г. започва работа във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ като старши преподавател. През 2005 г. е избрана за директор на Департамент „Чуждоезиково обучение“, а от 2009 г. - е директор на първия на Балканския полуостров Руски център на университета и Фонд „Русский мир“. Ръководените от нея университетски структури са активни центрове на научни форуми, майсторски класове, конкурси, методически семинари по проблемите на лингводидактиката. С организирането на Международната лятна школа за русисти „Съвременни педагогически технологии в обучението по руски език като чужд“ през 2009 г. Варненският свободен университет продължава да разширява периметъра на образователната си дейност. Посочените дейности на доц. д-р Г. Шамонина показват приноса ѝ в постигане на движение на новите идеи и обхватност, изразяват поведенчески стил, в който доминира единството на писането и преподаването, стил, белязан от редките качества точност, дисциплинираност, умение да бъде лидер, които, смее да твърдя, защото познавам делата ѝ, тя притежава. Престижните награди, с които е удостоявана, са оценки както за професионализма и амбицията за утвърждаване на новите педагогически технологии в практиката, така и за интеркултурния диалог, иницииран от Варненския свободен университет.

3. Обща характеристика на научната продукция на кандидата

Голямото предизвикателство пред изследователя и преподавателя доц. д-р Г. Шамонина е „езиковият човек“, човекът на XXI век, който участва в непозната досега многоезична информационна и комуникационна среда. Обосноваването на необходимостта от промяна в лингводидактическата визия за съдържанието и методите на преподаване и въвеждането на иновационните технологии в обучението по чужд език в образователната практика е нейният педагогически и изследователски отговор. В основата на всички публикации на доц. д-р Г. Шамонина откриваме успешна педагогическа аргументация на логическата взаимозависимост между технологичен подход - технологии - чуждоезиково обучение. Обосноваването на всяко звено от тази верига е постигнато благодарение на целенасочено приложено интердисциплинарно знание: детайлно познаване на възможностите на технологиите за дистанционно и електронно обучение, актуализиране на понятийния апарат на педагогиката във връзките ѝ с психологията, културологията, лингвистиката, реториката. Двете монографии

„Современные технологии как основа креативного обучения иностранным языкам" (2014) и „Инновации в обучении русскому языку как иностранному" (2013) представят нов, логически обоснован от автора, теоретичен модел за разработване и внедряване на иновационни технологии и за анализиране и оценяване на съществуващите практики в областта на професионално-ориентираното обучение по чужд език. Монографията „Ключ към успеха. Езикът на академичната комуникация" (2013) и студията „Комуникативна стратегии за научна дискусия" (2014) са първи успешен опит в методиката на преподаване на чужди езици да бъдат проучени и обобщени съществуващите университетски практики на академичния диалог в глобален мащаб; да се изведат акцентите в българския, английския и руския модел и да се обособят „стъпка постъпка" уменията, които включват правила на стила и етикета, присъщи на академичната комуникация. Съществено предимство на съдържанието и организацията на материалите в двете публикации е постигнатият синтез на знанията за чуждия език, научния стил и спецификата на реторическите изисквания в областта на академичната комуникация. Заслуга на доц. д-р Г. Шамонина е ориентирането към най-малко разработваните в отечествената литература, но най-актуални за професионалния и интеркултурния диалог, реторически жанрове - научна дискусия и специфичните за нея видове реторически въпроси и отговорите на тези въпроси.

4. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

Безспорният професионален авторитет на доц. д-р Г. Шамонина се отразява във всяка от множеството ѝ академични дейности: аудиторна преподавателска - курсове в бакалавърска и магистърска степен за студенти от различните специалности, докторанти и преподаватели на Варненския свободен университет; извънаудиторна, индивидуална работа със студенти - студентско творчество, работа върху проекти; методически-квалификационна - организатор на кръгли маси и методически семинари; гост-лектор в чужди университети; инициатор и организатор на конгреси, конференции; член на редакционни колегии, научни журита, конкурси. Тя притежава професионалната педагогическа дарба да насърчава постиженията и успехите на своите студенти.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата.

Приемам описаните от кандидата научни и научно-приложни приноси и ги считам за нейно лично дело. Убедена съм, че доц. д-р Г. Шамонина има безспорен принос в утвърждаването на новите за педагогиката, дидактиката и методиката на преподаването

на чужд език познавателни полета: иновационни технологии в обучението по чужд език; лингводидактически аспекти на академичната комуникация и методика на обучението по руски език. Нейният стил на обосноваване, анализ и логика на композицията на текстовете, са проява на рационализиране и прагматизиране на чуждоезиковото обучение. В постигането на интердисциплинарно знание откривам източниците на виталност на методиката, чието авторство принадлежи на доц. д-р Г. Шамонина. Като професионален принос на доц. д-р Г. Шамонина оценявам постигането на собствен академичен стил на Департамента по чуждоезиково обучение като действителен център на академична комуникация.

6. Бележки и препоръки

Бележки нямам. Препоръчвам ново разширено издание по проблемите на академичната комуникация.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащите се в тях научни, научно- приложни и приложни приноси, давам своята положителна оценка и **препоръчвам** на Научното жури да предложи на Научния съвет при Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“ да избере доц. д-р Галина Николова Шамонина да заеме академичната длъжност „професор“ в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по руски език (Иновационни технологии в обучението по чужд език).

22. 05. 2014

Изготвил становището:.....

(доц. д-р Росица Йорданова)